

Neodkladné opatrenia v súdnej ochrane proti nekalej súťaži

Vozár, J.*

VOZÁR, J. Neodkladné opatrenia v súdnej ochrane proti nekalej súťaži. Právny obzor, 107, 2024, č. 1, s. 3–23. <https://doi.org/10.31577/pravnyobzor.2024.1.01>

Interim measures in judicial protection against unfair competition. In this article, the author discusses the issue of interim measures and their applicability against unfair competition. Using the relevant case law and literature, the author points out the legal conditions for the issuance of an interim measure, the specifics of evidence in these cases and the limits of the Constitutional Court's review of interim measures. Particular attention is paid to interim measures in trade secret cases.

Key words: *interim measures, unfair competition, evidence, liability for damages, protection of trade secrets, limits of review of interim measures by the Constitutional Court*

Úvod

Neodkladné opatrenia sú upravené v tretej hlave tretej časti Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP). Táto právna úprava nadväzuje na právnu úpravu v Občianskom súdnom poriadku, ktorá tento inštitút označovala ako predbežné opatrenia. V čom sú hlavné odlišnosti súčasnej právnej úpravy okrem novej terminológie a aké sú možnosti využitia tohto inštitútu v práve proti nekalej súťaži?

V prvom rade treba povedať, že došlo nielen k terminologickej, ale aj obsahovej zmene. Po nariadení neodkladného opatrenia podľa súčasnej právnej úpravy nemusí nasledovať konanie vo veci samej, ako to bolo podľa predchádzajúceho právneho stavu. Ak je totiž predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd nemusí uložiť povinnosť podať v určitej lehote žalobu. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má v tomto prípade povahu rozhodnutia vo veci samej.

Súčasná právna úprava umožňuje, ak to povaha veci pripúšťa, možnosť nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej (§ 330 ods. 2 CSP). Táto skutočnosť je mimoriadne dôležitá práve pre oblasť práva proti nekalej súťaži. V praxi môže vzniknúť naliehavá potreba, aby sa iný súťažiteľ okamžite zdržal určitého konania hoci rovnaké povinnosti sú navrhované aj v žalobe vo veci samej. Predchádzajúca právna úprava občianskeho súdneho poriadku neupravovala možnosť zhodnotiť petíciu v návrhu na vydanie predbežného opatrenia a žaloby vo veci samej. Časť právnej

* Doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc., riaditeľ Ústavu štátu a práva SAV, v. v. i. v Bratislave.

teórie odmietala prípustnosť vydať predbežné opatrenie, ktoré by navodilo stav, ktorý by v podstate nahradilo meritórne rozhodnutie.¹ Uvedený právny názor prekonali až rozhodnutia najvyšších súdov, tak v ČR², ako aj v SR.³ Existuje celý rad ďalších odlišností medzi predbežnými opatreniami a neodkladným opatreniami.⁴ Spomenul som však len tieto dve, ktoré považujem za najdôležitejšie z pohľadu problematiky nekalej súťaže.

Dodávam, že v českej a slovenskej odbornej literatúre existuje viacero príspevkov k predbežným opatreniam v práve proti nekalej súťaži, ktorých niektoré právne názory sú aplikovateľné aj na súčasnú slovenskú právnu úpravu neodkladných opatrení.⁵

1. Neodkladné opatrenie nariadené podľa Civilného sporového poriadku

1.1 Všeobecne

Slobodná, a predovšetkým čestná súťaž medzi súťažiteľmi je najlepší prostriedok rozvoja hospodárstva, ale aj prostriedok slúžiaci záujmom spotrebiteľov. Skúsenosti ukazujú, že poctivosť súťaže sa nedosiahne len slobodnou súťažou. Musí k tomu prispieť aj zákonná úprava súťažného práva, vrátane procesného práva.

Každý jedinec je prirodzeným spôsobom tvorivý. Ide o pozitívnu vlastnosť, ktorá otvára nové dimenzie poznávania doteraz neobjavených javov a súvislostí. Často sa však stáva, že človek je tvorivý spôsobom, ktorý nie je nasledovateľný. Svoje schopnosti dáva do takzvanej „perverznej“ tvorivosti, ktorá spočíva v obchádzaní pravidiel, zákonov či v zneužívaní práva.⁶ A tak sa stáva, že mnohí súťažitelia sa nesnažia presadiť na trhu čestným spôsobom, ale parazitujú na povesti známych výrobcov a výrobcov, uvádzajú klamlivé údaje vo svojich reklamách a využívajú desiatky iných nekalých praktík.⁷ Cieľ je jediný – dosiahnuť zisk jednoduchším spôsobom, získať neodôvodnenú súťažnú výhodu na úkor konkurenčných súťažiteľov a často takýmto porušovaním a obchádzaním práva môže dôjsť k dezorganizácii trhu.⁸

Práve pri zjavných nekalosúťažných konaniach konkurencie by mali súťažitelia použiť na svoju obranu neodkladné opatrenia. Nestor práva proti nekalej súťaži P. Hajn

¹ MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekale súťaži. Komentár*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 1996, s. 109.

² Usnesení Vrchního soudu v Praze zo 16. júna 1995, sp. zn. 3 Cmo 1592/94.

³ Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. mája 1997, sp. zn. 1 Obo 57/97.

⁴ BRÖSTL, A. ml. Predbežné opatrenia v nových procesných kódexoch – 5 najväčších zmien. Dostupné na: <https://www.ulpianus.sk/blog/-predbezne-opatrenia-v-novych-procesnych-kodexoch-5-najvacsih-zmien/>.

⁵ ELIÁŠ, K. Nekalá súťaž a její právní regulace. In *Právník*. 1990, č. 10, s. 909 – 924; MAZÁK, J. *Zabezpečovacie prostriedky v civilnom konaní*. Bratislava : Iura Edition, 1997, s. 120 – 128; ČAPOVÁ, H. Potírání nekale súťaže cestou predbežných opatrení. In *Právník*. 1997, č. 8, s. 693; ONDREJOVÁ, D. Predbežné opatrení ve sporech z nekale súťaže. In *Obchodněprávní revue*. 2011, č. 10, s. 283 – 290; DUBA, J. Predbežné opatrení v právu proti nekale súťaže. Praha : Leges, 2016, 120 s.; VOZÁR, J. Predbežné opatrenia v prípadoch nekale súťaže. In *Bulletin slovenskej advokácie*. Roč. 4, 1998, č. 3, s. 29 – 38.

⁶ VOZÁR, J. Zamyslenie sa nad úlohou súdnych rozhodnutí v zabránení tzv. „perverznej“ tvorivosti. In *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2015, č. 1, s. 65 – 70.

⁷ ZLOCHA, L. Zneužitie doménových mien v nekalej súťaži. In *Právní obzor*. 2017, č. 6, s. 595 – 610.

⁸ LAPŠANSKÝ, L. Náčrt právneho režimu nekale súťaže vo Francúzsku. In *Právní obzor*. 2010, č. 6, s. 571 – 590.

uvádza, že ak sa nezabráni nekalosúťažnému konaniu okamžite (hoci aj provizórne), môže nekalosúťažné konanie dosiahnuť svoj individuálny ekonomický účel.⁹

Dynamika podnikateľskej činnosti, reálna hrozba vzniku vysokej ujmy priam predurčujú využitie tohto dôležitého procesného inštitútu vo viacerých oblastiach obchodného práva¹⁰, a nielen v práve proti nekalej súťaži. Kvôli úplnosti dodávam, že podobný inštitút nájdeme v procesných zákonoch viacerých európskych krajín. Obzvlášť v nemeckej literatúre je vo viacerých publikáciách tento inštitút veľmi podrobne rozpracovaný v súvislosti s jeho využitím proti nekalej súťaži.¹¹ Dávam do pozornosti, že v českej odbornej literatúre bola uskutočnená komparácia tohto inštitútu vo Švédsku, Veľkej Británii, v Severnom Írsku a USA.¹²

1.2 Predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia

1.2.1 Procesné podmienky nariadenia neodkladného opatrenia

Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (§ 324 ods. 2 CSP). V sporoch z nekalej súťaže majú sudy kauzálnu príslušnosť upravenú v § 26 CSP.¹³ Príslušnosť by sa nemala rozlišovať podľa tohto, či ide o samostatný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo je návrh podaný spoločne so žalobou vo veci samej, resp. počas konania vo veci. Inak povedané, kauzálne príslušný by mal byť príslušný súd, aj keď ide o samostatný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 90 ods. 1 CSP strana musí byť zastúpená advokátom v sporoch z nekalého súťažného konania, v sporoch z ohrozenia alebo porušenia práva na obchodné tajomstvo.¹⁴ Ak si strana nezvolí advokáta ani v prípadoch neodkladných opatrení týkajúcich sa nekalej súťaže ani v primeranej lehote určenej súdom, na jej úkony sa neprihliada, pričom o tom súd stranu musí poučiť. Súdna prax priniesla prípad, keď prvostupňový

⁹ HAJN, P. Předběžné opatření ve sporech z nekalé soutěže. In *Právní rozhledy*. 1994, č. 10, s. 349.

¹⁰ BENEDIK, M. Niekoľko poznámok k predbežným opatreniam nariadeným proti obchodným spoločnostiam. In *Bulletin slovenskej advokácie*. 2001, č. 1, s. 19; CSACH, K. Neodkladné opatrenia a predbežná právna ochrana v práve obchodných spoločností. In CSACH, K., HAVEL, B., ŽITŇANSKÁ, L. (eds). *Korporační spory*. Praha : Wolters Kluwer, 2023, s. 71 – 87.

¹¹ GÖTTING, P., MEYER, J., TEPLITZKY, O., VORMBROCK, U. *Gewerblicher Rechtsschutz und Wettbewerbsrecht*. Baden-Baden : Nomos, 2011, s. 139–172, 1499–536; TEPLITZKY, O. *Wettbewerbsrechtliche Ansprüche und Verfahren*. 12. Auflage. Köln : Carl Heymanns Verlag, 2019, s. 795 – 899; EMMERICH, V., LANGE, K. *Unlauterer Wettbewerb*. 11. Auflage. München : C. H. Beck, 2019, s. 402 – 409.

¹² KUČERA, V. *Předběžné opatření v civilním procesu sporném*. Praha : Leges, 2016, s. 187 – 191.

¹³ Na konanie v sporoch z nekalého súťažného konania a v autorskoprávnych sporoch je príslušný:

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trnave;
- b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Žiline;
- c) Mestský súd Košice pre obvody Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove.

¹⁴ Povinnosť zastupovania advokátom v sporoch neplatí, ak je:

- a) stranou fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa;
- b) stranou právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

súd konal bez toho, aby mal navrhovateľ zvoleného advokáta a ani ho o tejto povinnosti nepoučil. Dôsledok? Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bez vecného prerokovania odvolacích dôvodov v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.¹⁵

Súd môže nariadiť neodkladné v zmysle § 325 ods. 1 CSP z dvoch dôvodov:

- a) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo
- b) ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

V oblasti práva proti nekalej súťaži, kde čas zohráva mimoriadne dôležitú úlohu, pôjde o nariadenie neodkladného opatrenia z prvého dôvodu, a to potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Vo všeobecnosti platí princíp subsidiarity pri nariaďovaní neodkladného opatrenia. Jeho nariadenie je totiž podmienené tým, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením podľa § 343 CSP.¹⁶ Uvedené ustanovenie 343 ods. 1 CSP smeruje prioritne k zabezpečeniu peňažných pohľadávok a na oblasť nekalej súťaže je prioritne využiteľné neodkladné opatrenie.

Súd v zmysle § 325 ods. 2 písm. d) CSP môže neodkladným opatrením strane uložiť, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.¹⁷ Práve toto ustanovenie je podľa môjho názoru kľúčové pre vydávanie neodkladných opatrení v prípadoch týkajúcich sa nekalej súťaže. Navrhovateľ sa môže domáhať nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania, počas konaniam alebo po jeho skončení. Po skončení konania vo veci samej takéto neodkladné opatrenie neprichádza do úvahy vzhľadom na špecifikum konania vo veci nekalej súťaže. Ako uvádza aj komentár k CSP záväzné meritórne rozhodnutie konzumuje predbežnú ochranu a vylučuje splnenie podmienok podľa § 325 ods. 1 CSP.¹⁸

Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie podľa CSP len na základe písomného návrhu.¹⁹ Každý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať všeobecné náležitosti žaloby podľa § 132 CSP.²⁰ K návrhu musia byť pripojené všetky listiny, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva (§ 326 ods. 2 CSP). Pri opisani rozhodujúcich skutočností nesmie chýbať hmotnoprávne posúdenie, či sa prípad dotýka nekalej súťaže a sú splnené základné predpoklady generálnej klauzuly podľa § 44 OBZ,²¹ ďalej preukázanie tvrdeného protiprávneho

¹⁵ Uznesenie Krajského súdu Košice, z 17. mája 2021, sp. zn. 3Cob/47/2021. Pre úplnosť dodávam, že tento prípad sa dotýkal ochrany obchodného tajomstva a navrhovateľ bol na prvom stupni úspešný.

¹⁶ Podľa § 343 ods. 1. CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

¹⁷ CSP v § 325 ods. 2 obsahuje aj ďalšie povinnosti, ktoré môže súd uložiť.

¹⁸ SEDLAČKO, F. Neodkladné opatrenia, zabezpečovacie opatrenia a iné opatrenia súdu. In. ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. A KOL. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022., s. 1267.

¹⁹ Úprava tohto inštitútu v Civilnom mimosporovom poriadku umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu a to v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu.

²⁰ Podľa § 132 ods. 1 v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

²¹ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 458/2022 z 24. novembra 2022. Osvedčenie nároku neznamená len osvedčenie toho, čo sa stalo a čo je medzi stranami skutkovo nesporné, ale aj osvedčenie toho, že po právnom posúdení nesporného skutkového stavu možno predpokladať danosť práva, ktorému sa poskytuje neodkladná ochrana.

stavu a primerané zdôvodnenie, prečo práve v danom prípade je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Vysvetlenie, keď možno hovoriť o bezodkladnej úprave pomerov, sa nachádza vo veľkom komentári k CSP: „*Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práva a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú ochranu.*“²² V návrhu však nebude postačovať, aby bola opísaná táto veta. Je nutné, aby skutkový stav prípadu bol subsumovaný pod právne predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia. Navrhovateľ musí argumentačne osvedčiť také konkrétne správanie žalovaného, ktorým spôsobuje navrhovateľovi neodkladného opatrenia škodu či inú ujmu.

Osobitnú pozornosť by som venoval formulácii petitu neodkladného opatrenia. Ten musí byť vymedzený dostatočne presne, zrozumiteľne a určito, aby mohol byť vykonateľný. Dodávam, že petit nemôže byť formulovaný príliš úzko, aby nebolo možné ho ľahko obísť. Na strane druhej nemôže prekročiť rámec primeranosti a malo by sa sústrediť iba na neoprávnený zásah.²³ Sudca Vrchného súdu v Prahe, ktorý sa dlhodobo zaoberá problematikou nekalej súťaže,²⁴ na viacerých príkladoch poukazuje, že správne naformulovať petit v tejto oblasti nemusí byť vôbec jednoduché.²⁵ Súd je viazaný návrhom a nesmie ho prekročiť alebo modifikovať. Ak sa vyskytnú v petite návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vady, zákonné možnosti opravy navrhovaného petitu sa odlišujú:

- i. ak ide o návrh neodkladného opatrenia vo veci samej, uplatní sa špecifický režim ustanovenia § 129 CSP,²⁶ teda proces odstraňovania vád zákonom predpísaným spôsobom;
- ii. ak ide o návrh neodkladného opatrenia nie vo veci samej, uplatní sa špecifický režim ustanovenia § 327 CSP a bez procesu odstraňovania vád sa návrh odmieta.²⁷

Súd je povinný rozhodnúť do tridsiatich dní od doručenia návrhu.²⁸ Táto lehota je dodržaná, ak súd rozhodne, bez ohľadu na to, či rozhodne procesne alebo v merite, t. j. vyhovie alebo zamietne návrh. Môže nastať situácia, že súd namieta svoju príslušnosť

²² Dielo cit. v pozn. č. 18, s. 1234.

²³ V literatúre je uvedený prípad, keď súd (Vrchný súd v Prahe sp. zn. Cmo 143/94) rozhodol, že odporcovi nemožno uložiť povinnosť zdržať sa činnosti – podnikania, na ktoré ho oprávňuje jeho živnostenský list a ktoré bolo ako predmet podnikania zapísané v príslušnom obchodnom registri. In MAZÁK, J. *Zabezpečovacie prostriedky v civilnom konaní*. Bratislava : Iura Edition, 1997, s. 120.

²⁴ MACEK, J. *Rozhodnutí ve věcech obchodního jména a nekalé soutěže*. Praha : C. H. Beck, 2000, 481 s.

²⁵ MACEK, J. Zamyslení nad žalobami či návrhy na vydání předběžného opatření ve sporech z nekalé soutěže z hlediska formulace petitů. In *Soudní rozhledy*. 1999, č. 12, s. 393 a nasl.

²⁶ Podľa § 129 ods. 1 CSP ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

²⁷ ŠTEVČEK, M. Jeden problém a pokus o jeho riešenie (čo by na čas úpravy neodkladných opatrení povedal Malý princ). In *Právny obzor*. 2016, č. 3, s. 202.

²⁸ Dávame do pozornosti, že Česká republika má vo svojom procesnom kódexe uvedenú sedemdnňovú lehotu. V Maďarskej republike podľa § 104 ods. 1 Civilného súdneho poriadku zákon č. 130/2016 súd pri posudzovaní neodkladného opatrenia koná mimo poradia a svoje opatrenia prijíma bezodkladne, najneskôr však do ôsmich dní.

a ak rozhodne o tejto námietke nadriadený súd, uplynie určitý čas. Príslušný súd rozhodujúci o neodkladnom opatrení nebude môcť lehotu z týchto objektívnych príčin dodržať. Ide však o výnimočné prípady a v zásade považujeme tridsaťdňovú lehotu danú zákonodarcom za viac ako primeranú.

1.2.2 Skúmanie dôvodnosti návrhu na neodkladné opatrenie

Pred nariadením neodkladného opatrenia súd posudzuje v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, teda či:

- a) je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami;
- b) navrhovateľom neodkladného opatrenia tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti);
- c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ neodkladného opatrenia domáha (princíp efektívnosti);
- d) navrhovaným neodkladným opatrením, ak má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav (princíp dočasnosti);
- e) právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality);
- f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.²⁹

Príslušný súd sa musí nad rámec uvedeného vyrovnáť aj s otázkou aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie v konaní. Skúmanie vecnej legitímácie je súčasťou každého súdneho konania aj bez návrhu a dokonca aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie možno nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Ako má súd posudzovať stav, keď samotný navrhovateľ bezodkladne nenavrhuje nariadiť neodkladné opatrenie. Má súd považovať takýto postup navrhovateľa ako indíciu, že nie je reálny dôvod na bezodkladnú úpravu pomerov? Podľa Ústavného súdu SR potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávajúca aj dlhší čas a nemožno ju považovať za nespĺnenú len preto, že strana sa nedomáhala ochrany neodkladným opatrením ihneď po reálnom vzniku potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia len z tohto dôvodu je podľa Ústavného súdu SR porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.³⁰

1.2.3 Rozsah dokazovania v prípadoch neodkladných opatrení

Podobne ako pri zhodnosti petítov medzi predbežnými opatreniami a žalobami vo veci samej, aj pri dokazovaní prechádzali všeobecné súde určitou cestou myšlienkového vývoja. Spočiatku chceli uskutočňovať dokazovanie podobné ako vo veci samej. Doku-

²⁹ Uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 14. decembra 2020, sp. zn. 60C/129/2020, bod 35.

³⁰ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 422/2021 z 13. januára 2022.

mentujeme to na jednom českom rozhodnutí. Rozhodnutie prvostupňového súdu bolo publikované s právnou vetou, podľa ktorej je predbežné opatrenie namieste, ak sa na základe dôkazov potvrdí, že niektorá zo skutkových podstát nekalej súťaže bola naplnená a súčasne hrozí nebezpečenstvo z omeškania, ak je úprava pomerov účastníkov naliehavá, alebo ak treba zamedziť vzniku škody alebo inej ujmy, poprípade jej rozširovaniu.³¹

Odvolaací súd pritom postavil svoj právny názor na argumentácii, že návrh na vydanie predbežného opatrenia bol podaný v čase, keď samotný základ nárokov uplatnených žalobou nemožno považovať za preukázaný. Či boli vôbec naplnené skutkové podstaty nekalej súťaže, treba preveriť v dôkaznom konaní a až na základe uskutočnených dôkazov bude možné rozhodnúť vo veci samej.³²

Podľa K. Eliáša zjavný omyl v právnom posúdení tohto prípadu plynie na prvý pohľad z toho, že ani prvý, ani druhý súd nerozlišoval funkciu predbežného opatrenia a funkciu meritórneho rozhodnutia. K nariadeniu predbežného opatrenia netreba dokazovať nárok uplatnený žalobou, ale vždy stačilo samotné osvedčenie potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov.³³ K takýmto záverom možno dôjsť aj v prípadoch neodkladných opatrení podľa súčasnej slovenskej právnej úpravy. Podľa analýzy viacerých neodkladných opatrení súčasné slovenské súdy jasne rozlišujú medzi osvedčovaním v prípadoch neodkladných opatrení a riadnym dokazovaním v konaní vo veci samej.³⁴ Osvojili si názor z literatúry, ktorý v rozhodnutiach aj citujú, podľa ktorého osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš pravdepodobné.³⁵

K otázke dokazovania pri neodkladných opatreniach sa opakovane vyjadril aj Ústavný súd SR, ktorého závery sú totožné s uvedenými názormi. Uviedol, že všeobecný súd nemusí pri zisťovaní rozhodujúcich skutočností dbať na všetky formality, ako to je pri riadnom procesnom dokazovaní vo veci samej, postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná.³⁶

Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Nemusia to však byť len listiny. Čo všetko môže slúžiť ako dôkaz na osvedčenie nekalosúťažného konania, poukážeme na praktickom príklade. Začiatkom 90. rokov sa v bývalom Československu stal prípad, keď súd uložil odporcovi predbežným opatrením povinnosť zdržať sa dovozu, propagácie, reklamy, predaja alebo ďalšej distribúcie roz-

³¹ ELIÁŠ, K. Z aktuální české judikatury ve věcech nekalé soutěže. In *Podnikatel a právo*. 1997, č. 11 – 12, s. 21 – 22.

³² Tamže.

³³ Tamže.

³⁴ Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. novembra 2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012.

³⁵ MAZÁK, J. *Zabezpečovacie prostriedky v civilnom konaní*. Bratislava : Iura Edition, 1997, s. 134 – 135.

³⁶ Uznesenie Ústavného súdu SR z 7. novembra 2017, sp. zn. III. ÚS 670/2017, bod. 19.

pustného kakaa v nádobkách v tvare, vo farbách a s etiketami zameniteľných s nádobkami a etiketami navrhovateľa. Dôkazným prostriedkom tu boli obe dózy s kakaom distribuované na tuzemskom trhu.³⁷ Nestačí k návrhu pripojiť dôkaz. Navrhovateľ by mal aj popísať hlavné dôvody zameniteľnosti. Mal by porovnať dominantné prvky na obaloch, ďalej farbu, typ použitého písma, grafiku a zhodnotiť celkový dojem obalu. Je potom na posúdení súdu, či tieto dva obaly sú zameniteľné z pohľadu priemerného spotrebiteľa.

V konaní vo veci samej a rovnako aj pri neodkladných opatreniach môže byť takéto dokazovanie doplnené aj znaleckým či odborným posudkom. Moderná doba presúva mnohé marketingové aktivity na internet a ten otvára aj nové možnosti nekalosúťažných aktivít. Niektoré z nich bude problematické preukázať súdu inak ako notárskou zápisnicou.³⁸

Z hľadiska skutkového je nevyhnutným predpokladom úspešnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taký stupeň spoľahlivého osvedčenia základných skutkových okolností tvrdených v návrhu, pri ktorom súd aj bez hlbšieho dokazovania nadobudne presvedčenie o ich pravdivosti. Pri skutkovom a dôkazne zložitejšom prípade je náročnejšie presvedčiť súd o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie. Napríklad v jednom zo sporov týkajúceho sa bylinného likéru Johann Becher tvrdenie navrhovateľa, že je výlučným a bezvýhradným vlastníkom práv spojených s výrobou a predajom, považoval Najvyšší súd SR (ďalej aj NS SR) v tom štádiu konania za sporný. Dodávame, že na prvom stupni bol navrhovateľ úspešný. Nárok navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia nemožno považovať za osvedčený, uviedol NS SR a dospel k záveru, že podmienky na nariadenie predbežného opatrenia nie sú splnené.³⁹ Dnes vieme, že kauza darovacej zmluvy k Becherovke bol podvod a údajná darovacia zmluva k výrobe Becherovky bola falzifikátom.⁴⁰ Súd však došiel k takémuto záveru, až keď podrobil darovaciu zmluvu znaleckému skúmaniu v konaní vo veci samej. Napriek tomuto konštatovaniu si myslíme, že Najvyšší súd SR mal byť kritickejší pri hodnotení obrany žalovaného voči nariadenému predbežnému opatreniu. Senzačné objavenie darovacej zmluvy po desiatkach rokov od jej údajného podpísania vzbudzuje skôr pochybnosť o jej pôvode a dôveryhodnosti. Súd mal v tomto prípade pri uvažovaní postaviť na pomyselnú misku váh viaceré argumenty. Okrem iného mal vziať do úvahy skutočnosť, že návrh podal výrobca s dlhoročnou tradíciou výroby tohto bylinného likéru, platnými ochrannými známkami, ktorý v prípade neúspechu vo veci samej nemal problém nahradiť žalovanému škodu či inú ujmu.

³⁷ HAJN, P. Predbežné opatrení ve sporech z nekalé soutěže. In *Právní rozhledy*. 1994, č. 10, s. 352.

³⁸ Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 24. februára 2020, sp. zn. 4CoPv/1/2020. Podľa tohto návrhu na neodkladné opatrenie mal žalovaný povinnosť zdržať sa používania označenia: ma3o označenia: ma3oska travel pri výkone svojej podnikateľskej činnosti vrátane zdržania sa používania označenia: ma3oska a označenia: ma3oska travel v reklame na internetových vyhľadávacích nástrojoch vrátane internetového vyhľadávacieho nástroja Google a inzertnej služby Google Ads. Notárska zápisnica opisovala spôsob využitia týchto kľúčových slov vo vyhľadávači.

³⁹ Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Obo 165/99.

⁴⁰ Dostupné na: <http://www.svet.czsk.net/clanky/sr/becherovka.html>.

Pán Hoffmann tvrdil, že bol dedičom receptúry na bylinný likér, lebo jeho starý otec získal práva na ochrannú známku Johann Becher v roku 1939 darovacou zmluvou. Vierohodnosť dokumentu však experti spochybnili.

1.2.4 Rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie

Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP). Preštudovaním viacerých neodkladných opatrení možno dôjsť k záveru, že súdy nenariaďujú pojednávania, neuskutočňujú výsluch a ani nežiadajú vyjadrenie od protistrany. Takýto postup zodpovedá zmyslu a účelu tohto inštitútu.⁴¹

Súd prvej inštancie môže nariadiť neodkladné opatrenie v plnom rozsahu, alebo čiastočne. Ak si myslí, že neboli splnené zákonné podmienky na jeho vydanie, tak návrh zamietne. Osvedčenie nároku musí viesť súd k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia.⁴² V českej literatúre sa vyskytol názor, podľa ktorého ak sú splnené všetky zákonné predpoklady, tak súd musí vydať predbežné opatrenie.⁴³ Je potrebné uvedomiť si, že neodkladné opatrenie nie je platobný rozkaz, ktorý po splnení zákonných náležitostí súd vydá. Pri neodkladných opatreniach zákonodarca poskytuje súdom širokú mieru uváženia (napr. potreba bezodkladnej úpravy pomerov). Odôvodnenie navrhovateľa nemusí byť pre sudcu dostatočné a presvedčivé a prípad nie taký nalievavý, aby bola potrebná bezodkladná úprava pomerov.

V prípade, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a navrhovateľovi povinnosť v určitej dobe podať žalobu vo veci samej podľa § 336 ods. 1 CSP neuloží, je súčasne povinný poučiť strany vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, o ich možnosti podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, pričom súd je povinný túto žalobu aj špecifikovať, teda uviesť strany a predmet konania žaloby vo veci samej. Zákon tak súdu stanovuje obligatorne poučovaciu povinnosť (poučiť stranu, proti ktorej neodkladné opatrenie pred začatím konania smeruje, o možnosti podať žalobu a právnych následkoch s tým spojených), a to v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov strán, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje. Súd je tak povinný týmto stranám poskytnúť v zmysle ustanovenia § 337 ods. 1 a ods. 2 CSP kvalifikované poučenie.⁴⁴

Ak súd návrhu v celom rozsahu alebo sčasti vyhovie, podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie je vykonateľné do-

⁴¹ VALKO, E., TOMLAINOVÁ, A. Aplikácia § 79 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. In *Bulletin slovenskej advokácie*. 2000, č. s. 23 – 27. Autori článku kritizovali postup NS SR v konaní 7 Obo 73/2000, ktorý ešte podľa predchádzajúcej úpravy zrušil predbežné opatrenie, lebo odporcom nebol doručený návrh skôr, ako o ňom súd prvého stupňa rozhodol. Súd prvého stupňa podľa rozhodnutia NS SR zbavil odporcov možnosti ešte pred rozhodnutím súdu sa k návrhu vyjadriť a predniesť svoju obranu, čím odporcov vystavil do nerovnoprávneho postavenia pred súdom prvého stupňa (§18 OSP).

⁴² Uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo 14. decembra 2020, sp. zn. 60C/129/2020, bod 41.

⁴³ ONDREJOVÁ, D. Predbežné opatrení ve sporech z nekalé soutěže. In *Obchodněprávní revue*. 2011, č. 10, s. 288.

⁴⁴ Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. septembra 2018, sp. zn. 5 Cdo/135/2017.

ručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP.) Ako vyplýva z dikcie ustanovenia § 331 ods. 1 CSP nestačí, ak príslušný súd doručí protistrane len uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, ale musí byť doručený aj samotný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Jasný a zrozumiteľný zákonný text niektoré sudy neaplikovali správne a protistrane doručovali len uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie. Išlo zrejme u niektorých sudcov o zaužívaný rozhodovací stereotyp, pretože predchádzajúca právna úprava nenariaďovala doručenie aj samotného návrhu. V rozhodnutiach odvolacích súdov vidieť dva názorové prúdy na riešenie tejto situácie.⁴⁵

Prvý názorový prúd je reprezentovaný rozhodnutiami odvolacích súdov, ktoré takto vydané uznesenie súdu prvej inštancie zrušia a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie a konanie. Svoje rozhodnutie postavia na porušení práva na spravodlivý súdny proces z dôvodu, že sudy prvej inštancie nepostupujú v súlade s príslušnými ustanoveniami CSP.

Druhý názorový prúd je reprezentovaný rozhodnutiami odvolacích súdov, ktoré (väčšinou) po niekoľkých mesiacoch od podania odvolania zašlú žalovanému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že krajské sudy ako odvolacie sudy „vytvorili“ pre žalovaného novú, pätnásťdňovú odvolaciu lehotu, aby sa žalovaný k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyjadril. Záverom bolo, že krajské sudy ako odvolacie sudy takéto uznesenia súdov prvej inštancie potvrdili ako vecne správne.

Domnievame sa, že druhé riešenie vzniknutej situácie viac zodpovedá zmyslu a účelu neodkladného opatrenia. Zrejme sa sudy pri svojom výklade riadili základnými princípmi, na akých je postavený CSP, pretože *expressis verbis* takéto situácia nie je v CSP upravená. Je vysoko pravdepodobné, že jedna zo sporových strán sa odvolá voči nariadenému či zamietnutému neodkladnému opatreniu. Odvolací súd je v zásade viazaný odvolacími dôvodmi, ktoré odvolateľ označil v podanom odvolaní. To má za následok, že spravidla nemôže pri rozhodovaní o odvolaní prihliadať na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ako sú tie, ktoré boli uplatnené odvolateľom v lehote na podanie odvolania. Výnimku predstavuje povinnosť odvolacieho súdu prihliadať na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok. Príslušný na rozhodovanie bude krajský súd.⁴⁶ Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Toto ustanovenie však nemožno vykladať tak, že by žalovaný nemohol použiť pri odvolaní na svoju obranu dôkazy. Ústavný súd SR považuje postup odvolacieho súdu, ktorým sa tento odmietne zaoberať odvolacou argumentáciou dotknutej strany konania a ňou predloženými listinnými dôkazmi s poukazom na to, že pre zabezpečovacie opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania prvostupňového uznesenia, za popretie podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.⁴⁷

⁴⁵ ŠTORCEL, J. Princípy sporového procesu a nariadenie neodkladného opatrenia. In *Právne rozpravy on-screen II*. Banská Bystrica : Belianum 2020, s. 185.

⁴⁶ Pôjde o Krajský súd v Bratislave, Banskej Bystrici alebo v Košiciach podľa tohto, ktorý okresný súd rozhodoval ako prvostupňový.

⁴⁷ Nález Ústavného súdu SR zo 6. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 202/2018.

Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, kladie zvýšené nároky na objektívnu presvedčivosť aj rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 236 v spojení s § 234 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP). Ústavný súd SR konštatoval, že nestačí, ak v odôvodnení svojho uznesenia obmedzí na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.⁴⁸ Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je povinný zohľadniť princíp proporcionality, ako aj možné následky zásahov do práv strán sporu jeho nariadením. Neodkladné opatrenie musí byť primerané, čo znamená, že má žalovaného obmedziť natoľko, aby splnilo svoj účel. Nesmie ho však obmedziť nad mieru nevyhnutne potrebnú.⁴⁹

Povinná strana bude mať snahu o čo najrýchlejšie zrušenie nariadenia dočasného opatrenia. Zákonným dôvodom zrušenia neodkladného opatrenia je zmena pomerov alebo odpadnutie dôvodov, ktoré oproti stavu rozhodujúcemu v čase jeho nariadenia boli relevantné pre jeho nariadenie.⁵⁰ Súd, ktorý bude rozhodovať o zrušení, nepreskúma správnosť rozhodnutia o neodkladnom opatrení, nepreskúma toto rozhodnutie ako celok, či zákonnosť jeho vydania. K tomuto zaujal jasné stanovisko aj Ústavný súd SR, podľa ktorého súd v rámci rozhodovania o zrušení uznesenia o nariadení predbežného opatrenia nemôže preskúmať správnosť pôvodného uznesenia o predbežnom opatrení, ale musí sa zaoberať iba otázkou, či strana domáhajúca sa zrušenia predbežného opatrenia vo svojom návrhu tvrdí také skutočnosti, ktoré nastali po vyhlásení uznesenia o predbežnom opatrení a ktoré zároveň znamenajú aj zmenu skutkových okolností/pomerov.⁵¹

1.3 Zodpovednosť za škodu a inú ujmu

Zákonodarca v prípadoch neodkladných opatrení poskytuje navrhovateľovi možnosť uchádzať sa o jednostrannú výhodu v podobe rýchlej a efektívnej ochrany bez plnohodnotného dokazovania. Je preto logické, že v záujme rovnosti procesných strán musel túto nerovnosť primerane vyvážiť. Neúspešný navrhovateľ neodkladného opatrenia môže byť zaviazaný na náhradu škody, ktorá druhej strane vzniká tým, že sa musela napríklad zdržať určitého konania vo svojom podnikaní. Navonok môže takéto ustanovenie v zákone vzbudzovať pochybnosti o jeho opodstatnenosti, pretože navrhovateľ má byť postihnutý za to, že sa domáha svojich práv. Pri hlbšom zamyslení treba poukázať na osobitosti inštitútu neodkladného opatrenia, jeho funkciu a riziká s tým spojené.

⁴⁸ Nález Ústavného súdu SR zo 4. júla 2017, sp. zn. III. ÚS 175/2017.

⁴⁹ KOZEL, R. Prědběžná opatření so zřetelem na obchodní věci. In *Právní rozhledy*. 1997, č. 6, s. 288.

⁵⁰ ČENTÍK, T. Odpadnutie dôvodov a zrušenie neodkladného (zabezpečovacieho) opatrenia. Dostupné na: <http://www.ulpianus.sk/judikatura-s-komentarom/odpadnutie-dovodov-a-zrusenie-neodkladneho-zabezpecovacieho-opatrenia/>.

⁵¹ Uznesenie Ústavného súdu SR z 3. augusta 2017, sp. zn. II. ÚS 491/2017.

Ide o inštitút, ktorý možno použiť len v mimoriadnych situáciách, okrem toho bez plnohodnotného dokazovania. Rozhodnutím o neodkladnom opatrení ešte nedochádza ku kvalifikácii napadnutého konania ako nekalosúťažného.⁵² Navyše, navrhovateľ neodkladného opatrenia nie vždy bude konať dobromyseľne. U nás, podobne ako v ČR, je od využívania práva len krok k jeho zneužívaniu.⁵³ V prospech určitej vyváženosti rizík hovoria niektoré zahraničné právne úpravy, kde sa na vydanie dočasného opatrenia vyžaduje zloženie finančnej zábezpeky.⁵⁴

Táto zodpovednosť za škodu sa považuje osobitný prípad procesnej zodpovednosti. Kompenzácia ujmy spôsobenej inému subjektu realizáciou práva na súdnu ochranu v samotnom civilnom procese sa pripúšťa iba výnimočne.⁵⁵ Jej osobitosť spočíva v tom, že škodu nemusí spôsobiť len protiprávny postup. Z praktického hľadiska je najdôležitejší fakt, že navrhovateľ má povinnosť nahradiť ujmu. Ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. CSP neprípúšťa žiadne liberačné dôvody, ani analogickú aplikáciu § 450 OZ o premeranom znížení náhrady škody z dôvodov hodných osobitného zreteľa.⁵⁶

Zodpovednosť za škodu a ujmu spôsobenú neodkladným opatrením je naplnená podľa § 340 ods. CSP vtedy, ak sú kumulatívne splnené tieto skutočnosti:

- a) nariadenie neodkladného opatrenia;
- b) zánik alebo zrušenie takéhoto neodkladného opatrenia z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel, alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené;⁵⁷
- c) vznik škody alebo inej ujmy;
- d) existencia príčinnej súvislosti medzi neodkladným opatrením a vznikom ujmy.

Zodpovednosť nevzniká v prípade, ak súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia buď zamietol (§ 328 ods. 1 CSP), odmietol (§ 327 CSP), alebo naň neprihliadal (§ 125 ods. 2 CSP).

Zákon nestanovuje, či nariadením neodkladného opatrenia súd vyhovie v celom rozsahu. Zastávame názor, že na vznik zodpovednosti úplne postačuje, ak súd vyhovie len čiastočne a ak bola aj týmto čiastočným neodkladným opatrením spôsobená škoda alebo iná ujma.⁵⁸ Škodu si treba uplatňovať osobitnou žalobou.

⁵² ONDREJOVÁ, D. Predbežné opatrení ve sporech z nekalé soutěže. In *Obchodněprávní revue*. 2011, č. 10, s. 288.

⁵³ JIRSA, J. Predbežná opatření – účelná i zneužitelná zbraň. In *Právní fórum*. 2009, č. 9, s. 362.

⁵⁴ Podľa § 75b ods. 1 českého OSŘ je navrhovateľ povinný v obchodných veciach zložiť v deň podania žaloby 50 000 Kč. Predseda senátu môže žiadať navýšenie uvedenej sumy, ak zjavne nepostačuje na zaistenie náhrady ujmy alebo inej ujmy.

⁵⁵ ZÁMOŽÍK, J. Predpoklady vzniku zodpovednosti za ujmu spôsobenú neodkladným, zabezpečovacím alebo iným opatrením súdu v civilnom procese. In *Súkromné právo*. 2020, č. 3, s. 98.

⁵⁶ Dielo cit. v pozn. č. 18, s. 1291.

⁵⁷ Pôjde najmä o prípady, keď prvoinštančný súd vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a odvolací súd návrh odmietne, resp. naopak. Podmienkou zodpovednosti za škodu je, aby súd žalobu vo veci samej zamietol.

⁵⁸ Ujma predstavuje ohrozenie subjektívnych občianskych práv. Je jedným z predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti. BENDRYCH, D. a kol. *Právníký slovník*. 3. podstatne rozš. vyd. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 1162.

1.4 Limity preskúmania neodkladných opatrení Ústavným súdom

Aj rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia v súdnom konaní možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy SR.⁵⁹ Pri nariadení neodkladného opatrenia súd musí preto pamätať na to, že ochrana musí byť poskytnutá nielen navrhovateľovi neodkladného opatrenia, ale v rámci ústavných pravidiel aj tomu, proti ktorému neodkladné opatrenie smeruje. Jeho nariadenie môže významným spôsobom zasiahnuť do základných práv a slobôd sporovej strany. Preto je dôležitá nielen jeho reálna možnosť ochrany jeho práv na všeobecných súdoch, ale vo výnimočných prípadoch aj na Ústavnom súde.

Z princípu subsidiarity podľa citovaného čl. 127 ods. 1 Ústavy SR (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyplýva, že Ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ už nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom buď z dôvodu, že všetky prostriedky právnej ochrany a obrany už použil, alebo zákon také prostriedky v konkrétnom prípade neupravuje.

Vo všeobecnosti teda platí, že posudzovanie podmienok prípustnosti (procesné podmienky) a dôvodnosti (meritórne predpoklady) na vydanie neodkladného opatrenia je vecou všeobecných súdov. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, je prípustné dovolanie podľa ustanovenia § 420 CSP.⁶⁰

Ústavný súd SR judikoval, kedy môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach. V odôvodnení svojho uznesenia okrem iného uviedol, že môže zasiahnuť, ak by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.⁶¹ Podobne zdržanlivý postoj možno nájsť aj v náleze Ústavného súdu ČR.⁶² Dodávame, že takýmto excesom môže byť napríklad arbitrárnosť súdneho rozhodnutia.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak Ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, III. ÚS 305/08).⁶³ Za prejav arbitrárnosti možno považovať aj stav, ak súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom.⁶⁴

⁵⁹ Nález Ústavného súdu SR z 26. novembra 2019, sp. zn. I. ÚS 191/2019.

⁶⁰ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. júna 2018, sp. zn. 4 Obdo/66/2017.

⁶¹ Uznesenie Ústavného súdu SR z 22. januára 2020, sp. zn. IV. ÚS 13/2020, bod 28.

⁶² Uznesení Ústavního soudu ČR z 23. októbra 2012, sp. zn. II. ÚS 2485/2012. Ústavní soud při přezkumu rozhodnutí obecných soudů a předběžném opatření provádí jen omezený test ústavnosti, t j. posouzení, zda rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření mělo zákonný podklad, bylo vydáno příslušným orgánem a není projevem svévole

⁶³ Uznesenie Ústavného súdu SR z 28. januára 2015, sp. zn. II. ÚS 62/2015.

⁶⁴ Dostupné na: <https://www.najpravo.sk/slovník/a/arbitrarne-rozhodnutie.html>.

Vzhľadom na zmysel tohto procesného inštitútu sa v konaní a rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neuplatňuje princíp kontradiktórnosti a princíp rovnosti strán sporu tak striktne ako v konaní vo veci samej. To však neznamená, že v prípade neodkladných opatrení možno rezignovať na základné požiadavky práva na súdnu ochranu. „*Výnimočnosť zasahovania Ústavného súdu Slovenskej republiky do rozhodnutí o neodkladných opatreniach (predtým o predbežných opatreniach) neznamená, že tieto sú úplne mimo rámca ústavnoprávneho prieskumu Ústavným súdom Slovenskej republiky.*

Ak všeobecný súd ponechá bez povšimnutia niektorú z kľúčových otázok prípadu, alebo sa ako odvolací súd bez riadneho zdôvodnenia odkloní od právnych či skutkových záverov súdu prvej inštancie, jeho postup vykazuje známky arbitrárnosti a svojvôle.“⁶⁵

Každé súdne rozhodnutie, teda aj neodkladné opatrenie musí byť zrozumiteľné a jasne formulované tak, aby určovalo presný rozsah zloženej povinnosti a aby bolo materiálne vykonateľné. Ústavný súd ČR ešte skúmal, či takéto opatrenie bolo zrejme primerané okolnostiam prípadu.⁶⁶

2. Príklady z praxe

Reklama je dôležitou súčasťou komerčnej komunikácie podnikateľov. Umožňuje im propagovať výrobky, služby alebo iné produkty, ktoré sú predmetom ich podnikateľskej činnosti. Je to aj v prípade reklamy na lieky. Táto kategória produktov má svoje špecifická okrem iného aj v tom, že rozdeľuje reklamu na lieky pre laickú verejnosť a pre odbornú verejnosť. Zákon o reklame č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ZoR) ako základný predpis verejného práva v tejto oblasti obsahuje aj právnu úpravu reklamy liekov. V roku 2002 bola na slovenský trh uvedená nová antikoncepcia Jeanine, dostupná na lekársky predpis. Prezentovali ju ako celkom novú antikoncepciu, ktorá ponúka úplne nové možnosti a uvádzali sa aj jej ďalšie pozitívne vplyvy na organizmus vrátane informácie o absencii nežiaducich centrálnych účinkov ako depresívne stavy, zníženie libida a zvýšenie hmotnosti. Tieto tvrdenia boli v rozpore s údajmi uvedenými v písomnej informácii pre používateľov lieku Jeanine, v časti Nežiaduce účinky. Oveľa vážnejším problémom bolo, že sa táto reklama objavila aj v časopisoch určených laickej verejnosti.⁶⁷ Antikoncepcia Jeanin bola liekom na predpis a takéto reklama bola zakázaná pre laickú verejnosť zákonom o reklame.⁶⁸ V praxi sa stávajú aj prípady, keď si sťažovatelia spočítajú možné sankcie za porušenie právnych predpisov a prínos, ktorý tým môžu dosiahnuť. V danom prípade bolo zjavnou motiváciou pre zadaní takejto reklamy v ženských časopisoch oslovit' po-

⁶⁵ Nález Ústavného súdu SR z 26. novembra 2019, sp. zn. I. ÚS 191/2019.

⁶⁶ Usnesení Ústavního soudu ČR z 5. apríla 2007, sp. zn. I. ÚS 749/2006.

⁶⁷ Napr. reklama uverejnená v Ženskom magazíne č. 2/2002 pod názvom Nová antikoncepčná tabletká, kde bol uvedený aj názov lieku.

⁶⁸ Podľa § ZoR § 8 ods. 1 písm. c) sa zakazuje reklama liekov, ktorých výdaj je viazaný na lekársky predpis alebo na veterinárny lekársky predpis. Výnimkou zo zákazu reklamy na lieky je reklama určená osobám oprávneným predpisovať lieky a osobám oprávneným vydávať lieky.

tenciálne užívateľky antikoncepcie, ktoré by si u svojho lekára vyžiadali predpisovanie antikoncepcie tejto novej značky. Cieľom bolo dosiahnuť väčší podiel na trhu, ako by sa dosiahol pri použití zákonných reklamných praktík. Paradoxne zákon o reklame umožňoval protiprávnu reklamu len sankcionovať, ale neumožňoval ju orgánmi dozoru zakázať. Práve v tomto prípade bolo dôležité, aby dotknutí súťažitelia prevzali iniciatívu do svojich rúk a podali návrh na neodkladné opatrenie.⁶⁹ Neodkladné opatrenie v prípadoch nekalej súťaže nemôže nariadiť súd *ex offio*, aj keby z verejne dostupných zdrojov vedel, že dochádza k porušovaniu zákona.

Iný príklad nerešpektovania právnych predpisov a nekalosúťažného konania je rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia voči spoločnosti Uber.⁷⁰ Konkurencia dlhodobo obviňovala Uber, že nedodržiava právne predpisy platné v Slovenskej republike pri vykonávaní taxislužby. Výrok rozhodnutia obsahuje osem samostatných povinností zdržať sa protiprávneho konania, z ktorých vzhľadom na obmedzený priestor uvediem len dva.

Žalovaný je povinný zdržať sa prevádzkovania taxislužby na území Slovenskej republiky pomocou osôb, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na vodiča taxislužby podľa zákona o cestnej doprave č. 56/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Žalovaný je povinný zdržať sa prevádzkovania taxislužby na území Slovenskej republiky pomocou vozidiel, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na vozidlo taxislužby podľa zákona o cestnej doprave č. 56/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Z odvolacieho rozhodnutia možno považovať za najdôležitejší bod 36 odôvodnenia, ktorý vystihuje podstatu nerešpektovania právnych predpisov na získanie súťažnej výhody voči konkurencii: „*Žalovaný pri prevádzkovaní taxislužby na území SR riadne nedodržiava všetky zákonom stanovené podmienky, jeho konanie možno jednoznačne vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi súťaže. Dokáže (priamo žalovaný resp. jeho vodiči) ušetriť mnoho finančných prostriedkov, ktoré ostatní súťažitelia musia investovať do administratívnej záťaže (vybavovanie koncesí, prehliadok, odbornej spôsobilosti, označenie vozidiel atď.) vyplývajúcej z právnych predpisov. Žalovaný teda vie prevádzkovať taxislužbu za výhodnejších finančných podmienok (avšak nie z dôvodu svojej šikovnosti, ale pre nedodržiavanie zákonných kritérií), čo sa logicky odzrkadľuje v lacnejšej cene cestovného, čím iným súťažiteľom nielen že je spôsobilý privodiť ujmu, ale ujmu aj reálnu spôsobuje, keďže oproti konkurencii získava zjavne neodôvodnenú a nezákonnú konkurenčnú výhodu, v podobe výrazne nižších nákladov na prevádzku, naplňujúcu atribúty nekalosúťažného konania v zmysle § 44 Obch. zák. Ujma, ktorú je žalovaný spôsobilý privodiť iným súťažiteľom a ktorú už aktuálne aj spôsobuje (prevádzkovaním taxislužby) spočíva najmä v tom, že vďaka nižším nákladom a následným nižším cenám cestovného (prepravného) dokáže osloviť veľké množstvo zákazníkov (cestujúcich), ktorí by inak využili práve služby iných súťažiteľov, združených aj v osobe žalobcu a títo prichádzajú o zákazky, tržby a zisky. Ide de facto o preberanie klientov od konku-*

⁶⁹ Z literatúry a ani z dostupných elektronických databáz nie je známe, že by konkurencia žalovala výrobcu tohto lieku.

⁷⁰ Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoPv/5/2018.

rencie, na čom by v rámci férového boja v hospodárskej súťaži nebolo nič neštandardného, ak však žalovaný pri tom funguje spôsobom nie súladným s platným právom.“

Pre úplnosť treba povedať, že inštitút neodkladných opatrení sa adekvátne využíva v prípadoch nekalej súťaže a týka sa najmä klamlivej a porovnávacej reklamy, vyvolávania nebezpečenstva zámeny,⁷¹ parazitovania na povesti podniku, výrobkov alebo služieb iného súťažiteľa, či porušovania obchodného tajomstva.⁷² Často sa v jednom návrhu kumulujú viaceré skutkové podstaty nekalej súťaže. Rovnako je možná kumulácia návrhov s ochrannou známkou.

3. Neodkladné opatrenie nariadené podľa Obchodného zákonníka

3.1 Všeobecne

Slovenské právo proti nekalej súťaži až do roku 2018 neobsahovalo, podobne ako prevorepubliková právna úprava,⁷³ osobitnú právnu úpravu neodkladných opatrení. Takúto úpravu priniesla až novela č. 264/2017 Z. z. Obchodného zákona č. 530/1991 Z. z. v znení neskorších predpisov. Išlo o implementáciu Smernice európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva). Táto smernica sleduje cieľ zjednotiť a harmonizovať ochranu obchodného tajomstva v členských štátoch. Zároveň sa stanovili spoločné pravidlá ochrany pred neoprávneným získaním, využitím a sprístupnením obchodného tajomstva,⁷⁴ pričom jedným z nástrojov ochrany obchodného tajomstva je aj neodkladné opatrenie voči rušiteľovi obchodného tajomstva (§ 55b OBZ). V čom sú najpodstatnejšie odlišnosti medzi neodkladnými opatreniami nariadenými podľa CSP a OBZ?

Neodkladné opatrenie podľa OBZ nestanovuje špeciálnu lehotu na jeho vydanie. Závažnosť inštitút zábezpeky, ktorá je určená na zabezpečenie náhrady škody alebo inej ujmy vzniknutej nariadením neodkladného opatrenia (§ 55b ods. 2 OBZ). Zábezpeka môže byť uložená na návrh aj bez existencie návrhu na neodkladné opatrenie na náhradu škody alebo ujmy vzniknutej porušením obchodného tajomstva (§ 55b ods. 3 OBZ). Umožňuje sa aplikovanie ustanovení CSP o odstraňovaní väd. V odbornej literatúre sa doteraz venovala problematike neodkladným opatreniam vydaným podľa § 55b OBZ len okrajová pozornosť.⁷⁵ Určitú výnimku predstavuje výklad vo veľkom komentári k OBZ.⁷⁶

⁷¹ Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 18. januára 2018, č. k. 4Cob/230/2017.

⁷² Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 06. januára 2020, č. k. 4Cob/125/2020.

⁷³ VOZÁR, J. (ed.). *Karmánov komentár k zákonu proti nekalej súťaži*. Bratislava : Veda, 2020, s. 61 – 73.

⁷⁴ Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L0943&from=FI>.

⁷⁵ KUBINEC, M. Obchodné tajomstvo v zrkadle zmien Obchodného zákonníka. In *Banskobystrické dni práva III. : „Identifikácia únosnej miery autonómie právnych odvetví a súčasnej potreby ich synergie“*. Banská Bystrica : Belianum, 2018, s. 142 – 153; ZLOCHA, E. Procesné aspekty uplatňovania nárokov z nekalej súťaže [elektronický dokument]. In *Aktuálne otázky práva hospodárskej súťaže a obchodného práva : zborník z vedeckej konferencie organizovanej dňa 3.12.2018 Ústavom štátu a práva SAV v Bratislave*. Bratislava : Ústav štátu a práva SAV, 2018, s. 95 a nasl.

⁷⁶ CSACH, K. Neodkladné opatrenia. In OVEČKOVÁ, O. *Obchodný zákonník. Veľký komentár. Zväzok I*. Bratislava : Wolters Kluwer SR, 2022, s. 413 – 422.

3.2 *Predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia*

V prvom rade si treba ujasniť vzťah právnej úpravy neodkladných opatrení v CSP a OBZ. Právnu úpravu v Obchodnom zákonníku treba považovať za špeciálnu ku všeobecnej úprave v CSP. Navrhovateľ, ktorý podáva návrh na neodkladné opatrenie v oblasti obchodného tajomstva, si nemôže vyberať, či bude postupovať podľa úpravy v procesnom, alebo obchodnom kódexe. Pravidlá Obchodného zákonníka sa majú použiť prednostne.⁷⁷ Ak by podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa CSP, súd by mal navrhovateľa poučiť o nutnosti postupovať podľa príslušných ustanovení OBZ.

Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie podľa OBZ len na základe písomného návrhu. Každý návrh neodkladného opatrenia aj podľa § 55b OBZ musí obsahovať všeobecné náležitosti žaloby podľa § 132 CSP.⁷⁸ Okrem toho musí byť v návrhu uvedené, akej povinnosti sa navrhovateľ dovoľáva. V § 55b ods. 1 OBZ sú uvedené štyri, pričom navrhovateľ môže požadovať uloženie jednej povinnosti alebo požadovať aj všetky v jednom návrhu, a to:

- a) ukončenie alebo zákaz využívania alebo sprístupňovania obchodného tajomstva;
- b) zákaz výroby, ponúkania, uvádzania na trh alebo využívania tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu;
- c) zákaz dovozu, vývozu alebo skladovania tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu na účel jeho výroby, ponúkania, uvádzania na trh alebo využívania;
- d) zaistenie alebo odovzdanie tovaru, ktorým bolo porušené právo na obchodné tajomstvo vrátane dovážaného tovaru s cieľom zabrániť jeho uvedeniu na trh alebo obehu na trhu.

K návrhu musia byť pripojené všetky listiny, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva (§ 326 ods. 2 CSP). Súd môže majiteľa obchodného tajomstva vyzvať na doplnenie dôkazov potrebných na preukázanie, že:

- a) obchodné tajomstvo existuje;
- b) ten, kto podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, je majiteľom obchodného tajomstva, a
- c) obchodné tajomstvo bolo ohrozené alebo porušené (§ 55b ods. 4 OBZ).

Pri neodkladnom opatrení ide navrhovateľovi predovšetkým o čas, aby čo najskôr zabránil nekalému konaniu iného súťažiteľa. Preto si myslíme, že navrhovateľ by mal v záujme rýchlosti konania požiadavky uvedené v § 55b ods. 4 OBZ zapracovať do návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a nečakať na prípadnú výzvu súdu. Obchodný zákonník nemá lehotu na vydanie neodkladného opatrenia. V tomto prípade sa primerane použijú ustanovenia CSP a lehota na vydanie by nemala prekročiť 30 dní. Pri rozhodovaní o návrhu súd prihliadne podľa § 55b ods. 5 OBZ na osem okolností.⁷⁹ V tomto

⁷⁷ Tamže, s. 419.

⁷⁸ Podľa § 55b ods. 6 OBZ ak tento zákon neustanovuje inak, na neodkladné opatrenia sa použijú ustanovenia CSP s výnimkou § 327 v časti vety za bodkočiarkou.

⁷⁹ a) hodnotu a iné špecifické vlastnosti obchodného tajomstva;
 b) opatrenia prijaté na ochranu obchodného tajomstva;
 c) konanie rušiteľa obchodného tajomstva pri jeho získaní, využití alebo sprístupnení a jeho oprávnené záujmy;

zákonom texte vidieť snahu o rešpektovanie zásady proporcionality, aby opatrenia naplnili cieľ, ktorým je zabezpečiť hladké fungovanie trhu v oblasti výskumu a inovácií, pričom majú mať odrádzajúci účinok proti neoprávnenému získaniu, využitiu a sprístupneniu obchodného tajomstva.⁸⁰

Zákonodarca podobne ako v prípadoch neodkladných opatrení nariadených podľa CSP poskytuje navrhovateľovi možnosť uchádzať sa o jednostrannú výhodu v podobe rýchlej a efektívnej ochrany bez plnohodnotného dokazovania. V záujme rovnosti procesných strán túto nerovnosť primerane vyvážil zodpovednosťou za škodu spôsobenú neodkladným opatrením. Obchodný zákonník navyše oproti procesnej úprave v CSP umožňuje súdu, aby uložil navrhovateľovi neodkladného opatrenia zložiť zábezpeku⁸¹ na náhradu škody alebo inej ujmy, ktorá by vznikla nariadením neodkladného opatrenia. Výšku, ako aj lehotu na jej zloženie určí súd (55b ods. 2 veta druhá OBZ). Ak navrhovateľ túto zábezpeku nezloží, tak súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietne.

Zábezpeka je dôležitý nástroj proti špekulatívnym návrhom žalôb a neodkladných opatrení spoločností so sídlom v daňových rajoch, ktoré v prípade neúspechu a povinnosti hradiť škodu nedisponujú žiadnym majetkom. Na tento problém poukázal vo svojom náleze aj Ústavný súd SR.⁸² Na strane druhej v právnej úprave absolútne absentujú ustanovenia, za akých okolností súd zábezpeku navrhovateľovi vráti. Určite by to malo byť vtedy, ak navrhovateľ bude úspešný aj v rámci odvolania a súd neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej. Bez ohľadu na to, či bude navrhovateľ úspešný na súde druhého stupňa, ale bude úspešný vo veci samej, tak zábezpeka musí byť navrhovateľovi vrátená. Súd by o tejto skutočnosti mohol rozhodnúť v rámci odvolacieho rozsudku. Pri dokazovaní, náhrade škody alebo inej ujmy platia tie isté závery, ako sme už uviedli v rámci výkladu k CSP.

Záver

Cieľom tohto príspevku, vzhľadom na možnosti rozsahu, bolo zodpovedať na základné otázky aplikácie neodkladného opatrenia v práve proti nekalej súťaži. Z uvedenej analýzy je zrejmé, že súčasná právna úprava neodkladných opatrení je krokom dopredu oproti predchádzajúcej právnej úprave z viacerých hľadísk:

- d) spôsob a následok porušenia obchodného tajomstva;
- e) oprávnené záujmy majiteľa obchodného tajomstva a tretích osôb;
- f) verejný záujem a
- g) ochranu práv.

⁸⁰ MORAVČÍKOVÁ, A. Nekalá súťaž. In PATAKYOVÁ M. *Obchodný zákonník. Komentár*. Bratislava : C. H. Beck, 2022, s. 243.

⁸¹ Nejde o nový inštitút v našom právnom poriadku. Možnosť súdu uložiť finančnú zábezpeku navrhovateľovi neodkladného opatrenia umožňuje v § 13 ods. 1 zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov.

⁸² Nález Ústavného súdu SR z 21. novembra 2017, sp. zn. III. ÚS 502/2017. Preukázanie bonity žalobcu môže byť spôsobilé poskytnúť bližší pohľad na očakávania sporových strán, týkajúcich sa vedenia sporu. Takisto je spôsobilé byť stabilnou súčasťou úvahy odôvodňujúcej názor súdov o užití právneho poriadku v súlade s jeho účelom a zmyslom, a to najmä vo vzťahu k žalobcom, ktorými môžu byť spoločnosti sídliace v tzv. daňových rajoch, ktoré na území Slovenskej republiky nevlastnia žiaden majetok a ktoré svoje zázemie môžu zneužívať na produkovanie sporov s takmer nulovým rizikom znášania zodpovednosti za neúspech v týchto sporoch.

- nová koncepcia je kvalitatívnym posunom pri poskytovaní dočasnej súdnej ochrany ako súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu;
- umožňuje vyriešiť spor bez sporového konania;⁸³
- vyvažuje výhody navrhovateľa ustanovením predpokladov na náhradu škody alebo inej ujmy.

Ani súčasná právna úprava neodkladných opatrení sa nevyhla určitým nejasnostiam či nedostatkom. Na niektoré z nich upozornili a hľadali odpoveď príspevok, citovaná odborná literatúra, ako aj diskusný seminár k téme neodkladných opatrení zorganizovaný Justičnou akadémiou Slovenskej republiky. Rozoberané boli viaceré sporné otázky a výstupom z tohto podujatia bol päťdesiatšesťstranový dokument, ktorý je verejne prístupný na internete.⁸⁴

Z pohľadu nekalej súťaže vidieť, že tento inštitút právna prax využíva. Domnievame sa, že bol by ešte efektívnejší, ak by sa skrátila lehota na nariadenie neodkladného opatrenia súdom, tak ako je to v susednom Maďarsku či Česku. Takouto úpravou by sme sa ešte viac posunuli k zmyslu a účelu neodkladných opatrení – poskytnúť okamžitú ochranu ohrozeným alebo porušeným právam a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu postavenia iného súťažiteľa.

Literatúra

BENEDIK, M. Niekoľko poznámok k predbežným opatreniam nariadeným proti obchodným spoločnostiam. In *Bulletín slovenskej advokácie*. 2001, č. 1, s. 19

BENDRYCH, D. a kol. *Právnický slovník*. 3. podstatne rozš. vyd. Praha : C. H. Beck, 2009, 1481 s. ISBN 978-80-7400-059-1

CSACH, K. Neodkladné opatrenia a predbežná právna ochrana v práve obchodných spoločností. In CSACH, K., HAVEL, B., ŽITŇANSKÁ, L. (eds). *Korporační spory*. Praha : Wolters Kluwer, 2023, s.71 – 87. ISBN 978-80-7676-766-9

ČÁPOVÁ, H. Potírání nekalé soutěže cestou předběžných opatření. In *Právník*. 1997, č. 8., s. 693

DUBA, J. *Predbežné opatření v právu proti nekalé soutěži*. Praha : Leges, 2016, 120 s. ISBN 978-80-7502-228-8

ELIÁŠ, K. Nekalá soutěž a její právní regulace. In *Právník*. 1990, č. 10, s. 909 – 924

ELIÁŠ, K. Z aktuální české judikatury ve věcech nekalé soutěže. In *Podnikatel a právo*. 1997, č. 11 – 12, s. 21

JIRSA, J. Předběžná opatření – účelná i zneužitelná zbraň. In *Právní fórum*, 2009, č. 9, s. 361 – 367

GÖTTING, P., MEYER, J., TEPLITZKY, O., VORMBROCK, U. *Gewerblicher Rechtsschutz und Wettbewerbsrecht*. Baden-Baden : Nomos 2011, 1656 s. ISBN 978-3-8329-3964-9

⁸³ Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 5. januára 2017, sp. zn. 50bdo/76/2016. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taká situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie sa končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

⁸⁴ Dostupné na: https://ja-sr.sk/sites/default/files/2021-04/Zapisnica_05_11_2018_PK.pdf.

- KOZEL, R. Predbežná opatrenia – vec svizelná? In *Právni rozhledy*. 1997, č. 11, s. 570
- KUBINEC, M. Obchodné tajomstvo v zrkadle zmien Obchodného zákonníka. In *Banskobystrické dni práva III.: „Identifikácia únosnej miery autonómie právnych odvetví a súčasnej potreby ich synergie“*. Banská Bystrica : Belianum, 2018, s. 142–153. ISBN 978-80-557-1405-9
- KUČERA, V. *Predbežné opatrenia v civilnom procese sporném*. Praha : Leges, 2021, 208 s. ISBN 978-80-7502-478-7
- MACEK, J. Zamyslenie nad žalobami či návrhy na vydanie predbežného opatrenia ve sporech z nekalé súťaže z hľadiska formulácie petitií. In *Soudní rozhledy*. 1999, č. 12 s. 393
- MACEK, J. *Rozhodnutia ve věcech obchodního jména a nekalé soutěže*. Praha : C. H. Beck, 2000, 481 s.
- MAZÁK, J. *Zabezpečovacie prostriedky v civilnom konaní*. Bratislava : Iura Edition, 1997, 310 s.
- ONDREJOVÁ, D. Predbežné opatrenia ve sporech z nekalé súťaže. In *Obchodněprávní revue*. 2011, č. 10, s. 283 – 290
- OVEČKOVÁ, O. *Obchodný zákonník. Veľký komentár. Zväzok I*. Bratislava : Wolters Kluwer SR, 2022, 2100 s. ISBN 978-80-571-0436-0
- PATAKYOVÁ M. *Obchodný zákonník. Komentár*. Bratislava : C. H. Beck, 2022, 1762 s. ISBN 978-80-8232-018-6
- ŘÍHA, M. Povinnosť súdu odôvodniť rozhodnutia o nařízení predbežného opatrenia. In *Právni rozhledy*. 2010, č. 11, s. 402
- SVOBODA, K. Kdo odpovídá za škodu z nezákonného predbežného opatrenia. In *Právni rozhledy*. 2008, č. 13, s. 485 – 488
- SVOBODA, K. *Přehled judikatury ve věcech předběžných opatření*. Praha : Wolters Kluwer, 2013. ISBN 978-80-7478-414-9
- SVOBODOVÁ, I. K predbežným opatreniam v obchodných veciach. In *Právni rozhledy*. 1997, č. 9, s. 464
- ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. A KOL. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2022, 1752 s. ISBN 978-80-7400-909-9
- TEPLITZKY, O. *Wettbewerbsrechtliche Ansprüche und Verfahren. 12 Auflage*. Köln : Carl Heymanns Verlag, 2019, 1032. s. ISBN 978-3-452-28969-1
- VALKO, E., TOMLAINOVÁ, A. Aplikácia § 79 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. In *Bulletin slovenskej advokácie*. 2000, č. s. 23 – 27
- VOZÁR, J. Predbežné opatrenia v prípadoch nekalé súťaže. In *Bulletin slovenskej advokácie*. 1998, roč. 4, č. 3, s. 29 – 38
- VOZÁR, J. Zamyslenie sa nad úlohou súdnych rozhodnutí v zabránení tzv. „perverznej“ tvorivosti. In *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2015, roč. 23, č. 1, s. 65 – 70
- ZÁMOŽÍK, J. Predpoklady vzniku zodpovednosti za ujmu spôsobenú neodkladným, zabezpečovacím alebo iným opatrením súdu v civilnom procese. In *Súkromné právo*. 2020, č. 3, s. 98
- ZLOCHA, E. Zneužitie doménových mien v nekalé súťaži. In *Právny obzor*. 2017, č. 6, s. 595 – 610
- ZLOCHA, E. Procesné aspekty uplatňovania nárokov z nekalé súťaže [elektronický dokument]. In *Aktuálne otázky práva hospodárskej súťaže a obchodného práva : zborník z vedeckej konferencie organizovanej dňa 3.12.2018 Ústavom štátu a práva SAV v Bratislave*. Bratislava : Ústav štátu a práva SAV, 2018, s. 95.

*

Usnesení Vrchního soudu v Praze z 16. júna 1995, sp. zn. 3 Cmo 1592/94
Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. mája 1997, sp. zn. 1 Obo 57/97
Usnesení Ústavního soudu ČR z 5. apríla 2007, sp. zn. I ÚS 749/2006
Usnesení Ústavního soudu z 23. oktobra 2012, sp. zn. II. ÚS 2485/2012
Uznesenie Ústavného súdu SR z 28. januára 2015, sp. zn. II. ÚS 62/2015
Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 5. januára 2017, sp. zn. 5Obdo/76/2016
Nález Ústavného súdu SR zo 4. júla 2017, sp. zn. III. ÚS 175/2017
Uznesenie Ústavného súdu SR z 3. augusta 2017, sp. zn. II. ÚS 491/2017
Uznesenie Ústavného súdu SR zo 7. novembra 2017, sp. zn. III. ÚS 670/2017
Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 18. januára 2018, č. k. 4Cob/230/2017
Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. júna 2018, sp. zn. 4 Obdo/66/2017
Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoPv/5/2018
Nález Ústavného súdu SR zo 6. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 202/2018
Nález Ústavného súdu SR z 26. novembra 2019 sp. zn. I. ÚS 191/2019
Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 6. januára 2020, č. k. 4Cob/125/2020
Uznesenie Ústavného súdu SR z 22. januára 2020, sp. zn. IV. ÚS 13/2020
Uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo 14. decembra 2020, sp. zn. 60C/129/2020
Uznesenie Krajského súdu Košice zo 17. mája 2021, sp. zn. 3Cob/47/2021
Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 422/2021 z 13. januára 2022
Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 458/2022 z 24. novembra 2022

*

https://ja-sr.sk/sites/default/files/2021-04/Zapisnica_05_11_2018_PK.pdf